

<http://haradok.belarda.org> - сайт нашага рэгіёна

МЕРКАВАННЕ РЭДАКТАРА

ПЕРАСТАЦЬ БЫЦЬ БЫДЛАМ

Роўна год споўнілася падзеям 19-га снежня. Роўна год за свей намер стаць прэзідэнтам сідзяць за кратамі М.Статкевіч і А.Саннікаў. Знаходзяцца за кратамі і яшчэ адзінаццаць чалавек, якія так ці інакш удзельнічалі ў гэтых падзеях. Большасць з іх адмовілася пісаць прашэнне аб памілаванні асобе, якая, на думку многіх беларусаў, незаконна займае сваю пасаду.

Гэта – геройскі ўчынак, на які здольныя нямногія. Хто з нас дабрахвотна зменіць свабоду на турму, каб даказаць пераагу сваіх ідэй? А гэтыя змаглі. Нехта абзае

іх дурнямі, што губяць сваё жыццё і жыццё сваіх блізкіх. І з гледзішча абывацеля, магчыма, будзе правы.

Але, пагадзіцеся, без такіх людзей усё наша грамадства вельмі хутка апусцілася б да поўнага рабскага стану. І ў тым, што існае ўлада яшчэ нешта робіць для нас, каб рэалізаваць сваё ўладнае права, ёсць вялікая заслуга Статкевіча і Саннікава.

У іншай краіне, якая б так імкліва абрынулася ў прову, як гэта зрабіла за паўгода Беларусь, несумненна, знайшліся б дзейсныя сродкі, каб вызваліць Гэтых Людзей. Але толькі не ў Беларусі. Генная памяць пра сталінскае

вынішчэнне і прыродная талерантнасць не дае беларусам выйсці за прывычнае кола. Для сённяшняга беларуса нават паставіць подпіс у нечую падтрымку – нечуванае геройства. Што ўжо казаць пра патрабаванні да ўлады.

Тым не менш грамадства абудзілася. Пра тое сведчыць і прага да незалежнай прэсы, і вольналюбівыя непрывычныя думкі, якія ўсё часцей наведваюць галовы беларусаў. Яшчэ больш роздзума ім дадаў крызіс, які абрынуўся праз тры месяцы пасля падзей 19-га снежня. Сёння толькі лянiвы не задумваецца, чаму ўсё

так імкліва даражэе, а заробкі растуць так марудна.

Калі мы хочам лепшай долі, высокіх заробкаў, проста нармальнага жыцця для ўсіх, мы павінны ў раёне, вобласці, краіне мець мець кіраўніцтва, якое б лічылася з нашымі інтарэсамі. Мы мусім аб'ядноўвацца. Мы мусім утвараць дазволеныя законам грамадскія арганізацыі, якія б вылучалі сваіх прадстаўнікоў кандыдатамі ў дэпутаты ўсіх узроўняў. Мы мусім змагацца за іх, за сумленныя выбары.

Мы мусім проста перастаць быць быдлам.

Г.Станкевіч.

У ЦЭНТРЫ ЎВАГІ

ЗНОЎ СУДЗЯЦЬ “КРЫВІНКУ”

Пятага лістапада заснавальніка і галоўнага рэдактара “Крывінкі” затрымалі міліцыянты, калі ён пасля раздачы чарговага нумару сваёй газеты вяртаўся дахаты. Затрымалі, нібыта, па тэлефонным званку аднаго з “неабыхавых” грамадзян. Так як міліцыянты, якія праводзілі затрыманне, не валодалі беларускай мовай, то пацярпелага даставілі ў аддзел, дзе ён цягам дзвюх гадзін чакаў, пакуль таго перакладчыка знойдуць.

Потым цягам цэлага месяца начальнік аддзела аховы грамадскага парадку Карась Д.А. складаў пратакол аб правапарушэнні. Урэшце пратакол быў складзены і пераданы ў суд. Але на першым жа паседжанні выявілася, што той пратакол складзены неграмадна, бо, па сутнасці, у ім няма складу парушэння. Ды яго і не можа быць у прававой дзяржаве, дзе дзейнічаюць нор-

мы Канстытуцыі, а не нормы паняцінага заканадаўства. І справу накіравалі на дапрацоўку.

Пытанне, ці патрэбна нам незалежная газета, рытарычнае. Яно не патрабуе адказу. У краінах, якія ўстойліва і дынамічна развіваюцца, прэса з'яўляецца чацвёртай уладай. Пасля заканадаўчай, выканаўчай і судовай. Гэта значыць, што на любы крытычны артыкул, які з'яўляецца ў тамтэйшай прэсе, улады адразу рэагуюць. І таму чыноўнікі там баяцца прэсы, бо пасля такіх публікацый многія з іх могуць разлічваць толькі на адстаўку. І таму там існуе жыццё абсалютна іншай якасці.

У нашай дзяржаве, якая трымаецца не на законах, а на волі аднаго чалавека, такіх адставак не бывае. Як не бывае і такой прэсы. І тое жыццё, што мы маем сёння, вынік

кіравання таталітарнага рэжыму.

Па сутнасці, у раёне гаспадарыць два дзесяткі чыноўнікаў. (У краіне – некалькі соцен.) Яны толькі робяць выгляд, што нешта робіцца. На справе ж, нягледзячы на іхнія высілкі, нікога развіцця раён, як і ўся Беларусь, не мае. Мы спальваем рэсурсы на тое, каб выканаць не заўсёды разумныя ўстаноўкі аднаго чыноўніка. І, валодаючы вялізнымі рэсурсамі, не можам забяспечыць якаснае жыццё людзей.

Да таго часу, пакуль прэса не стане сапраўды свабоднай, пакуль за жывае праўдзівае слова можна трапіць за краты, Беларусь так і застанецца паўеўрапейскай краінай. Бо акром знешніх прыкмет дэмакратыі (гэты тэрмін азначае з латыні – “ўлада народа”), тут больш няма нічога.

Г.Станкевіч.

З'ЕХАЛІСЯ... І РАЗ'ЕХАЛІСЯ

Крызіс ахапіў усе сферы жыцця. Асабліва востра напрыканцы года яго адчулі спорт і культура, якія знаходзяцца на астатчым прынцыпе фінансавання.

Вось адзін з прыкладаў. 26-га лістапада павінны былі адбыцца спаборніцтвы па настольным тэнісе сярод школьнікаў. Калі ж вучні Пяцігарскай і іншых школ сабраліся ў Бешанковічах, ім было аб'яўлена, што спаборніцтваў не будзе. Прычына банальная: няма грошай, каб заплаціць школьнікам сутачныя. Хутчэй за ўсё не адбудуцца і спаборніцтвы па міні-футболу, якія планаваліся на снежань.

Упэўніваешся яшчэ і яшчэ раз, што з'явы ўладатрымаючых пра тое, што яны падтрымліваюць развіццё фізкультуры і спорту, застаюцца голымі словамі.

Я ўпэўнены, што вырашыць праблему фінансавання спартовых спаборніцтваў можна. Не такія вялікія сумы на тое патрэбна адшукаць. Бо на развіццё фізкультуры і спорту бюджэт мусіць прадугледжваць у разы большыя сродкі, чым гэта ёсць сёння. Толькі фармуецца той бюджэт закрыта за дзвярыма РВК. Што творыцца там пры ягоным складанні – невядома. Бо дэпутацкі корпус, згодна “волеізьвялення народа”, скрозь чыноўніцкі. А тыя не забываюцца выдзяляць бюджэтныя грошы для сваіх машын, на аклады і інш. Ніводны чыноўніцкі аўтамабіль у раёне не спыніўся з-за недахопу бензіну. А вось грошы, якія былі выдзелены на спорт, скончыліся надзвычай хутка.

Г. Станкевіч.

ВЫРАШЫМ ПРАБЛЕМУ

ЦІ ДАЛЁКА ДАЕДЗЕМ?

Той, хто 14 снежня сеў у аўтобус па маршруце Бешанковічы – Пяцігарск на сем сорок раніцы, пэўна, і не думаў, што той аўтобус праедзе лічаныя метры. Але, калі аўтобус крануўся, праз паўсотні метраў у яго адвалілася кола.

Пасажыры, сярод якіх былі настаўнікі Пяцігарскай школы, мусілі дабірацца на працу на спадарожных транспартных сродках. Рознымі шляхамі дабіраліся і школьнікі: каго падвезлі знаёмыя, іншыя дабіраліся аўтаспынам ці проста пайшлі дахаты.

Хочацца зазначыць, што праблемы з аўтобусамі сёлета ўзніклі яшчэ ў верасні з пачаткам навучальнага года. То рэйсавыя аўтобусы зусім здымалі, то рэйс затрымлівалі “па тэхнічных прычынах. Урэшце ўсё скончылася самай сур'ёзнай тэхнічнай прычынай: на аўтобусе проста на маршрутнай лініі адвальваецца кола. Толькі ці скончылося гэтым усё? Здаецца, раённыя чыноўнікі ведаюць пра стан справаў на аўтапрадпрыемстве, ды што ад таго толку? Падобныя набалелыя праблемы існуюць паўсюль у Беларусі: няма паліва, запчастак, адсутнічаюць грошы на іх набыццё, нізкія заробкі шараговых рабацяг. Сістэма, якая склалася ў Беларусі, функцыянуе прымальна толькі для чыноўнікаў. Усе астатнія ад яе толькі пакутваюць. Але змяняць яе, ці хаця б прызнаць яе няздэездольнай, ніхто не збіраецца.

І ўсё ж, меры прымаць трэба самых дзейсных. Пакуль не позна.

Г.Станкевіч.

“КРЫВІНКА” Ў ІНТЭРНЭЦЕ

У сувязі з праблемай размяшчэння газеты “Крывінка” на партале <http://haradok.belarda.org/> наша газета стала будзе размяшчацца на партале <http://kamunikat.org/>, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спамаваць са старонкі: <http://kamunikat.org/kryvinka.html>, што ў каталагу “Пэрыёдыка” для далейшага выкарыстання.

Максіму Багдановічу – 120!

Багдановічу

Сцюжны час, бязмежна-суровы.
Спіць народ, нібы зерне ў раллі.
Ты прыйшоў і гарачым словам
Рунь узняў на роднай зямлі.

Ты сказаў нам: “Унукі Скарыны,
Дзе ваш гонар, моц і краса?
Ёсць у вас, як у іншых, святыня.
Не давайце святыні псам!”

Не давайце з яе глуміцца,
Бо праспіць яна ясну зару,
Бо святы ізмурод заімгліцца
У пярсцёнку тваім, Беларусь”.

Ты устаў на лютую сечу,
Бітву вечную сонца і хмар,
Узваліўшы на юныя плечы
Святагораў народны цяжар.

І не вынеслі жылы напругі:
Знік ты, лебедзь, у хвалях сівых,
Сплыў крывёю, загінуў “за другі”,
За мяне, за вас і за ўсіх.

І застаўся ты ў нашых душах,
Хоць на векі знік у палях,
Вечна светлы і вечна дужы,
Вечна юны, як наша зямля.

Мы табой ганарымся – і плачам.
Мы нясём цябе ў сэрцы праз дым.
Нізка голаў схіляю, юначы,
Перад вечным глаголам тваім

Смела крочу цяпер у пясці я
Перад светлай заветнай гарой,
Бо як ёсць у народа такія –
Не загіне давеку народ.

У.Караткевіч.

АБ’ЯВА

• Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Крывінка» паведаміце рэдакцыі аб гэтым – зрабіце бясплатную падпіску. Калі не жадаеце атрымліваць, то таксама патэлефануйце.

• Рэдакцыя «Крывінкі» змяшчае бясплатныя абвесткі чытачоў выдання. Дзеля размяшчэння абвесткі патэлефануйце ў рэдакцыю.

• Калі парушаны вашы правы спажываца, працаўніка, то даем эфектыўныя парады па абароне права і пошуку бясплатных юрыстаў. Звяртайцеся на адрас газеты «Крывінка».

• Рэдакцыя запрашае да супрацоўніцтва неабыхавых грамадзян. Вашы навіны, паведамленні – нашая падзяка. Словам, сувенірам.

ВЫРАШЫМ ПРАБЛЕМУ

Аўтамабільныя праблемы

Разам з ранішняй цемрай у гэтыя перадпіліпаўскія дзянькі аўтамабілісты сутыкнуліся з яшчэ адной праблемай – затора­мі на дарогах уранні. Калі вы ў 7.40 раніцы апынецца на скрыжаванні вуліц імя Чарняхоўскага і Свабоды (ў раёне сельгастэхнікі), то вам, несумненна, прыйдзеца некалькі хвілін стаяць у вялізнай аўтамабільнай чарзе з боку сельгастэхнікі. Бо галоўнай дарогай тут з’яўляецца тая, што ідзе па вуліцы Свабода. Яна прапускае легкавікі, якія без канца коцяцца і коцяцца суцэльным пато-

кам ад цэнтра горада да бальніцы і наадварот. Тыя ж, хто стаіць у чарзе змушаны церпяліва чакаць, пакуль плынь машын на момант не перарвецца, каб потым паспець нырнуць у тую плынь, не прычыніўшы нікому шкоды. Сітуацыю абцяжарваюць веласіпедысты, якія на сваіх роварах снуюць між машынамі, і пешаходы, сярод якіх шмат школьнікаў. Трэба дадаць, што на гэтым жа скрыжаванні няма дарожнай разметкі для пешаходнага пераходу, каб пера­сечы вуліцу імя Ткачэнкі. Тыя, хто гэта робіць, зму-

шаны рызыкаваць жыццём, бо не кожны кіроўца прапу­скае пешаходаў на неабазначаным пераходзе. “Крывінка” прапануе: 1) абсталяваць указанае скрыжаванне светлафо­рам; 2) нанесці на вуліцы імя Ткачэнкі дарожную разметку пешаходнага пераходу; 3) дадаткова асвятліць указанае скрыжаванне, бо колькасць ліхтароў тут яўна недастатковая; 4) ліквідаваць ямкі на самім скрыжаванні, якія абцяжарваюць рух аўтамабіляў.

Г.Станкевіч.

АГРАГАРАДОК

ДВОР НІЗГАЛАВА

Вёска Двор Нізгалава зараз з’яўляецца цэнтрам вялізнага сельскагаспадарчага прадпрыемства, якое аб’ядноўвае землі былога калгаса імя Дзімітравы і саўгаса “Со­карава”. Яна знаходзіцца на прыгорку, у цэнтры якога з дарогі Бачэйкава – Ула бачна былая панская сядзіба. Хаця і значна за­нядбаны, ды ўсё ж захаваўся і панскі парк, або, дакладней, яго парэшткі з магутнымі кедрамі на краі. Побач знаходзяцца ўжо новыя пабудовы позніх савецкіх часоў – каробкі калгаснай канторы і магазіна. Іх пабуда­валі недзе напрыканцы 70-х – пачатку 80-х, калі старшынёй мясцовага калгаса быў Уладзімір Дзімітрыевіч Мядзведзкі, які сёлета заўчасна памёр. Двухпавярховыя дамы, што прымыкаюць да канторы, у адным з якіх калісьці я пражыў паўтара года, стаяць пустымі, разламанымі.

Ледзь не трыццаць гадоў таму тады яшчэ калгас імя Дзімітравы стаў маім першым калгасам, куды я трапіў па размеркаванню з БСГА. Менавіта таму кожная сцяжынка тут мне знаёмая, і я наведваю Двор з нейкім асаблівым пачуццём.

Хаця тут амаль усё так, як паўсюль. Тая ж агульная занядбанасць, нястача, немагчы­масць зарабіць, калі ты не на акладзе. Той жа холад у майстэрні, дзе зараз рамантую­ца сельгасмашыны. Тыя ж смешныя грошы, якія выплочваюць механізатарам за ра­монт. (Рамонт аднаго культыватара каштуе сёння 160 тысяч, адной бараны – 50 000. А дзе ты заробіш болей?)

Адзіным суцяшэннем аграгарадка можа служыць новае асфальтавае пакрыццё дарогі праз вёску. Бо ні газафікацыі, ні на­ват нармальнага вадаправода для ўсіх тут няма. Зніклі і водаразборныя калонкі,

якія спраўна функцыянавалі ў мінулым стагоддзі. Вось табе і гарадок!

А летась тут закрылі дзевяцігадовую дзесяткі дзетак. Цяпер яны штодня му­сяць дабірацца да Бачэйкава, дарма што аўтобус, які выдзелілі для іх падвоза па­стаянна ламаецца. Панскі ж будынак, дзе месцілася школка, перадалі пад бібліятэку і краязнаўчы музей. Сёння тут працуюць шасцёра: бібліятэкарка з прыбіральшчыцай ды чатыры качагары, што атапліваюць бу­дынак. Чаму ў школе не могуць навучацца 16 мясцовых дзетак – невядома. Мабыць, раённыя чыноўнікі вырашылі з’эканоміць на дзесяці настаўніках, палова з якіх зараз працуе ў Паўазерскай школе. Звольніць іх аказалася лягчэй, чым 10 раённых чыноўнікаў. Але калі ўзважыць набыткі і выдаткі, то адразу і не скажаш, што перава­жыць.

Непадалёку ад панскага жытла раман­туецца флігелёк. Культурная каштоўнасць доўгі час стаяла сярод зараснікаў крапівы нікому непатрэбнай, пакуль у яе не абваліўся дах. Пасля гэтага аддзел культу­ры даручыў раённаму аддзелу адукацыі весці ягоны рамонт.

Дарэчы, экскурсіі сюды завітаюць рэгулярна, бо каштоўнасць уключана ў маршрут, якім праязджаюць часам на­ват замежнікі. Ім, як і нам з вамі, застаецца толькі засмучана пахітаць галавой. Бо нічога адметнага за сто гадоў савецкай і паслясавецкай улады ў беларускай вёсцы так і не пабуда­валі. І адзінай ейнай адмет­насцю сёння застаюцца недаруйнаваныя панскія сядзібы, цэрквы ды касцёлы.

Г.Станкевіч.

ЛЮДЗІ, НА ЯКІХ ТРЫМАЕЦЦА ЗЯМЛЯ

3 юбілеем, дружа!

3 Лобусам Мікалаем Лявонцёвічам мяне звяла Беларуская сельскагаспадарчая акадэмія. Мы паступілі сюды ўлетку 1979-га. Чатыры з паловай незабыўных студэнцкіх гады праяццелі, як адно імгненне. Нягледзе­чы на тое, што мы вучыліся ў розных групх, адразу пасябравалі. Бо з гэтым прыгожым усмешлівым спакойным юнаком нельга было не сябраваць. Падкуплялі вялізныя шэрыя вочы і прыемны непадробны смех. Ужо потым я вычытаў недзе, што “Лобус” у перакладзе з літоўскай абазначае “усмешлівы”. Яшчэ больш блізіў нас будатрад “Рытм – 82” і ваенныя зборы ў Заслонава пасля наву­чання, дзе мы служылі ў адным узводзе. Тым больш, што напярэдадні мы дамовіліся з ім размяркоўвацца ў адзін раён –Бешанковіці. Тлумачылася проста: гэты раён знаходзіўся якраз паміж нашымі роднымі – ягоным

Лепельскім і маім Сенненскім.

І пачаліся нашы будні. Аказалася, што нашы калгасы, ягоны “1-е Мая” і мой імя Дзімітравы мяжуюць, ляжаць праз рэчачку Улянку. А тое значыла, што нам можна было часцей сустракацца, дзяліцца першымі радасцямі і няўдачамі. А іх хапала.

Разам адзначалі святы. Неяк пасля чарго­вых гасцін, каб скараціць шлях, я дабіраўся дахаты проста па лёдзе праз Улянку. Мікола пераводзіў мяне, як малага. Калі летам 1986-га Мікола вырашыў ажаніцца, то, зразумела, ша­ферам на выселлі быў я.

Праз паўтара года мяне літаральна вырвалі з Дзімітравы, як казалі, “на падвышэнне”. А Лобус застаўся ў сваім першым калга­се на ўсё астатняе жыццё. І ўсе наступныя гады, пакуль Мікалаі Лявонцёвіч кіраваў агранамічнай службай, ягоны калгас стабільна

НАША СПАДЧЫНА

КОШЧАВА

Калісьці гэта было вялікае сяло. У васьмідзесятых гадах і напачатку дзевяностых мінулага стагоддзя толькі механізатараў у гэтай вёсцы было каля дзесяці чалавек. Сёння ж колькасць стала пражываючых жыхароў наўрад ці складзе два дзесяткі чалавек.

Праехаўшы маўклівымі вуліцамі нібыта вымерлай вёскі, на мае вочы трапілася толькі адна старая, што насіла ў хату дровы. Яшчэ каля адной хаты сустрэла знаёмых. Чалавек з вышэй­шай мастацкай адукацыяй шчыраваў з ... квачом, фар­буючы трохмятровы плот аднаму з бешанковіцкіх начальнікаў. Непадалёку плотнічаў ягоны напарнік. Здаецца, абодва працуюць у арганізацыі, якую ачо­львае іхні шэф. Так гэта ці не, я ўдакладняць не стала.

А лецішча(па-расейску “дача”) нішто сабе – з са­жалкай і гаражамі. Тут жа за трохмятровым плотам прыгожая альтанка, цяпляца і шмат чаго іншага, што так патрэбна начальніку, каб набрацца сілаў пасля цяжкага працоўнага дня.

І ўсё нажыта непасільным начальніцкім трудом.

А вось палова хацін у вёсцы стаіць з пазабіванымі ці з зафіраненымі вокнамі.

Да тых жа, хто тут да­жывае свой век, калі-нікалі прыходзіць аўталаўка. Аб тым сведчыць самаробная шыльда-прыпынак, што вісіць на слупе ў цэнтры вёскі. Побач нейкі жарту­нік прыладзіў знак “Пешаходны пераход”.

Крама ёсць у суседнім Верхнім Крывіне, але каб дабрацца туды трэба даць ладны крук. Раней у Кошча­ве спраўна функцыянавалі дзве кладкі праз рэчку. Вёска ж вялікая, значна даўжэйшая за кіламетр. Дык вось кладкі былі з кож­нага боку вёскі, а таму шлях да крамы для вяскоўцаў займаў хвілін пятнаццаць. Але адна з кладак гадоў пяць таму адслужыла свой век. Той механізатар, які яе калісьці паставіў, даўно памёр. Начальніку з аўтамабілем, чыя дача паблізу гэтай кладкі, яна наогул непатрэбна. А таму пытанне пра яе аднаўленне курыраваць было некаму. І жыхары з гэтага боку вёскі

ўжо пяць гадоў ходзяць у Верхняе Крывіна праз су­седнюю вёску, даючы кругля кіламетры з тры. (Кладка ж у сацыяльных стандартах не прапісана!)

Жыхарам другога кан­ца Кошчава пашанцавала болей. І хоць іхнюю кладку паводка таксама рэгулярна бурыць, сельсавет яе паста­янна адбудоўвае. Бо кладка тая выходзіць блізу могілак, якія пенсіянеры рэгулярна наведваюць некалькі раз за год. Праўда, бываюць пе­рыяды па два-тры месяцы, калі кладка ўсё ж не функ­цыянуе.

Увогуле, праз нейкіх пяць-дзесяць гадоў кладкі тыя будуць патрэбны толькі прышлым ці заезджым рыбакам, каб перайсці з аднаго берага на другі. А вялікая і прыгожая надрэч­ная вёска з непаўторнымі краявідамі, што ляжыць за тры кіламетры ад Бешанковіч, ператворыц­ца ў маленькі дачны па­сёлак. Стане яшчэ адным маўклівым помнікам, якіх і так у кожным раёне нашай Беларусі дзесяткі.

Л.Паўлава.

ДРУГАСНАЯ СЫРАВІНА

ЗБОР МЕТАЛАЛОМУ

У той час, калі квітнеючая краіна не можа выбіцца з чарговага крызісу, ці не адзіным прыбытковым заняткам для ей­ных шараговых (“рядовых”)грамадзян становіцца збор металалому. Кошт за ягоны адзін кг сёння ўсталяваўся ў раё­не 1 720 рублёў, што не надта і высока, але ў параўнанні з пенсіямі і заробкамі большыні шарагоўцаў –нядрэнна. Бо тым металічным ломам літаральна нашіпаваны нашы палі, кусты ды калгас­ныя падворкі. І няўрымслівыя людзі, якія захавалі крыху здароўя і маюць нейкі транспарт, штодзень вышукваюць і вя­зучу на прыёмныя кропкі сотні кілаграмаў каштоўнай сыравіны.

Ці выгадна тое дзяржаве? Яшчэ як выгадна. Не маючы сваёй руды, бела­русы (шукальнікі металалому) могуць забяспечыць функцыяванне цэлага металургічнага заводу. А кошт аднаго кг металалому, нягледзечы на яго шматразо­выя падвышэнні , застаецца даволі нізкім, значна ніжэйшым, чым у суседняй Расеі.

Куды той метал вывозіцца нелегальна.

Але ж усё было б добра, калі б не чыноўнікі. Здаўшы сумленна сабраны метал, шукальнік хоча атрымаць гатоўку (“налічны”), а гэта не так і проста. Грошай чыноўнікам заўжды не хапае, а ў цяжкія крызісныя часы тым больш. А таму люд­зей змушваюць атрымаць за зданы мета­лалом замест грошай прадукты. Той жа, хто ўпарта адмаўляецца ад прадуктовай падтрымкі, мусіць чакаць месяц-другі, па­куль ягоныя часткова ўжо абясцэнненыя грошы нарэшце не дойдучь да адрасата.

Але, нягледзечы на тое, барацьба за метал прадаўжаецца. Бо гэта адносна няцяжкі спосаб заработаць на бутэльку, кошт якой выра­с настолькі, што многім алканаўтам становіцца не па кішэні. А ўлічваючы тое, што ўсе гады існавання калгасаў каштоўную сыравіну ніхто не збіраў, прылягаючыя да палёў кусты яшчэ доўга застануцца залатой жылай для абяз­доленых.

М.Васільёў.

атрымоўваў высокія ўраджаі зерневых і буль­бы, лёну і буракоў. Менавіта сюды імкнуліся трапіць шэфы, бо тут можна было добра падзарабіць. Мікалаю Лявонцёвічу неаднара­зова прапаноўвалі ўзначаліць калгас ці пайсці кіраўніком у які-небудзь суседні. Але ў адказ заўсёды гучала цвёрдае “не”. Ці варта дадаць, што вялікі партрэт Лобуса доўгія гады вісеў на першым паверсе райвыканкама, дзе раней месцілася раённая Дошка гонару. А раённая “Зара” неяк надрукавала ягоны вялізны пар­трэт на першай старонцы, дзе Мікола выглядаў як жывы.

Але... Хто думае, што работа ў калгасе, на­ват які стаў найлепшым у раёне, дадае здароўя, той глыбока памыляецца. А Лобус адпрацаваў у “Першым Май” дваццаць пяць гадоў! І менавіта тады, калі ўсе ягоныя сябры паехалі ў акадэмію святкаваць дваццатпцігоддзе заканчэння ВНУ, Мікалаі Лявонцёвіч “адзначыў” гэту дату ў абласной бальніцы. Справа была сур’ёзнай: не вытрымаўшы нагрузак, пачало даваць перабоі сэрца.

Прышлося тэрмінова шукаць “лягчэйшую” працу. Але ў суседнім “Бачэйкаве”, да якога далучылі ягоны калгас, працаваць намеснікам старшыні Лобус не змог. Вырасшыць аб новым месцы працы раённыя начальнікі, тыя, якія рэ-

гулярна вешалі Лобусаў партрэт на Дошку го­нару, так і не змаглі. А таму незадоўга да свайго пяцідзесяцігоддзя Мікалаі Лявонцёвіч стаў беспрацоўным. Пасля ўладкаваўся ў сацыяль­ную службу, дзе працуе і сёння. Я перакананы, што ягоныя падапечныя не нахваляцца сваім шэфам. Бо працаваць дрэнна Лобус проста не ўмее.

У яго выраслі цудоўныя дзеткі. Дачка Тацця­на Мікалаеўна скончыла медвучэльню і працуе медсястрой. Сын Сяргей Мікалаевіч скончыў вайсковую акадэмію ў Мінску. Дзеткі даўно пакінулі бацькоўскае гняздо, дзе застаўся дажываць свой век бацька з любай жонкай Валянцінай. Як заўжды, і сёння яны вядуць вялікую хатнюю гаспадарку: трымаюць кароў, свіней, птушак.

Пасля абласной бальніцы Мікалаі Лявонцёвіч кінуў курыць. Ды і чарка на яго­ным стале займае сёння хутчэй рытуальнае месца для гасцей, чымся з’яўляецца неабход­ным атрыбутам для яго самога. З сэрцам не жартуюць.

Дарагі дружа! Я жадаю табе доўгага шчасна­га жыцця. Няхай цябе часцей радуюць родныя. Будзь здаровы, ніколі не хварэй. Давай часцей сустракацца.

Георгій.

УСХОДНІ СУСЕД

ФІНАНСАВАЯ ПАДТРЫМКА РАСЕІ МОЖА ЗАМАРОЗІЦЬ БЕЛАРУСКУЮ ЭКАНОМІКУ

ФІНАНСАВАЯ ПАДТРЫМКА З БОКУ КРАМЛЯ АДСОЎВАЕ РЫНКАВЫЯ РЭФОРМЫ Ў БЕЛАРУСІ І СТАВІЦЬ КРАІНУ Ў ДАЎГАВУЮ ЗАЛЕЖНАСЦЬ АД ВЯЛІКАЙ УСХОДНЯЙ СУСЕДКІ. ДА ТАКОЙ ВЫСНОВЫ ПРЫХОДЗЯЦЬ АНАЛІТЫКІ, КАМЕНТУЮЧЫ ЗАЯВЫ РАСЕЙСКАГА АМБАСАДАРА АЛЯКСАНДРА СУРЫКАВА АБ СЯМІ МІЛЬЯРДЫ ДАЛЯРАЎ, ЯКІЯ Ў БЛІЖЭЙШЫ ГОД АТРЫМАЕ БЕЛАРУСЬ ПА ДОБРАЙ ВОЛІ МАСКВЫ.

Пачатак ужо пакладзена - 1 снежня Мінск атрымаў 2,5 млрд. даляраў, пералічаных «Газпрамам» за куплю другой паловы акцый ААТ «Белтрансгаз». Згодна з заявах расейскага амбасадара на прэс-канферэнцыі ў Мінску 30 лістапада, да канца гэтага года Беларусь павінна атрымаць 1 млрд. даляраў крэдыту расейскага «Ашчадбанка» (фармальна грошы прызначаныя для ААТ «Беларуськалій») і 440 млн. долараў другога траншу крэдыту Антыкрызіснага фонду ЕўрАзЭС.

У 2012 годзе фінансавая падтрымка будзе складацца з 800 млн. даляраў трэцяга траншу крэдыту па лініі ЕўрАзЭС і прыкладна 0,5 млрд. даляраў першага транша экспартнага дзярж-крэдыту на будаўніцтва Астравецкай АЭС. Акрамя таго, каля 2 млрд. даляраў Беларусь зможа эканоміць дзякуючы зніжэнню кошту на расейскі газ. Такім чынам, падагульніў Сурыкаў, агуль-

ны памер падтрымкі ў 2011-2012 гадах чакаецца на ўзроўні 7,3 млрд. даляраў. «Гэта добрая падтрымка, якая складае каля 25% ВУП Беларусі», - падкрэсліў пасол.

Варта адзначыць, што прыкладна столькі ж, парадку 7 млрд. даляраў, беларускія ўлады разлічвалі атрымаць ад Міжнароднага валютнага фонду, куды звярнуліся па дапамогу ў канцы мая бягучага года.

З улікам рэкамендацый экспертаў МВФ ўрад распрацавала беспрэцэдэнтную па сваёй рэфармісцкай сутнасці праграму развіцця эканомікі на 2012 год. Адобрыў бы яе кіраўнік дзяржавы - будучы год мог бы стаць сапраўды пераломным для беларускай эканомікі. Між тым да канца года фонд не плануе праводзіць перамовы па прадастаўленню чарговага крэдыту Беларусі, заявіла пастаянны прадстаўнік МВФ у Мінску Наталля Калядзіна.

Аднак цуду не адбылося. Праект макраэканамічнага прагнозу на 2012 год Аляксандр Лукашэнка забракаваў, абвінаваціў міністраў у адарванасці ад патрэб народа і запатрабаваў выканання праграмы сацыяльна-эканамічнага развіцця, ухваленай год таму Усебеларускім народным сходам.

Тое, што перамоўны працэс з МВФ згорнуты на нявызначаны тэрмін, - дрэнны знак для беларускай эканомікі, лічыць былы кіраўнік Нацбанка Станіслаў Багданкевіч. «Па-першае, МВФ дае крэдыты на вельмі выгадных умовах. Па-другое - такія крэдыты даюцца пад праграмы рэформаў, якія спрыяюць аздараўленню эканомікі», - адзначыў Багданкевіч у каментары для БелаПАН. І, што не менш важна, падкрэсліў эксперт, «крэдытнае супрацоўніцтва з МВФ дае інвестарам з цывілізаваных дзяржаў

станоўчую інфармацыю». «Гэта своеасаблівая гарантыя таго, што ў краіне, якая атрымала крэдыт, сапраўды праводзяцца рэформы, намеціліся ўстойлівыя станойчыя тэндэнцыі», - кажа Багданкевіч.

Фінансавая ж падтрымка з боку Расеі небяспечная тым, што, па вялікім рахунку, залежыць не ад эканамічнай палітыкі беларускіх уладаў, а ад інтарэсаў расейскага боку. Галоўнай умовай пры гэтым называлася прыватызацыя беларускіх дзяржактываў на суму 7,5 млрд. даляраў на працягу трох гадоў. Продаж прадпрыемстваў, тлумачылі ў Маскве, - адзін са спосабаў атрымаць сродкі для паляпшэння аплатнага балансу. Улетку гэтага года тагачасны віцэ-прэм'ер і міністр фінансаў Расіі Аляксей Кудрын прыгразіў Беларусі тым, што ўмовы выдачы крэдыту ЕўрАзЭС могуць змяніцца, калі беларускі бок будзе працягваць эмісійных

палітыку і практыкаваць іншыя антырынкавыя меры. «Расея наўрад ці зацікаўлена ў нейкім адмысловым поспеху структурных рэформаў у Беларусі. Расейцаў па вялікім рахунку і так усё задавальняе, яны выдатна ўмеюць працаваць у такіх палітыка-эканамічных умовах», - лічыць эканаміст Сяргей Чалы. А вось МВФ, дадаў ён, «не з'яўляецца суб'ектам ні палітыкі, ні эканомікі, а таксама не адстойвае геапалітычныя інтарэсы альбо інтарэсы якіх-то бізнес-структур». Таму, мяркуе Чалы, «папракнуць у чым-небудзь МВФ нельга, у той час як у адносінах з Расіяй такога роду падазрэнні абавязкова прысутнічаюць».

У сваю чаргу, палітолаг Валерый Карбалевіч зазначае: «Расейская дапамогу адсоўвае на нявызначаны тэрмін рынкавыя рэформы ў Беларусі і умацоўвае цяперашнюю эканамічную мадэль. Да рэфармаванні

падахвочвае вострая неабходнасць. Рэформы пачынаюцца тады, калі канчаюцца грошы. Атрымаўшы расейскую дапамогу, з рынкавымі пераўтварэннямі можна і пачакаць».

Акрамя таго, атрымліваючы з Масквы мільярдныя даляравыя крэдыты, Беларусь, акрамя энергетычнай залежнасці ад Расіі, трапляе яшчэ і ў залежнасць пазыковую. Між тым парог эканамічнай бяспекі Беларусь ужо пераступіла. Па дадзеных Міністэрства фінансаў, на 1 лістапада знешні дзяржаўны доўг склаў 12,01 млрд. даляраў, павялічыўшыся з пачатку года на 24%. Валавы ж знешні доўг Беларусі (ён уключае ў сябе доўг органаў дзяржаўнага кіравання, грашова-крэдытнага рэгулявання, банкаў і іншых сектараў эканомікі.) ужо на 1 ліпеня гэтага года дасягнуў 33,1 млрд. даляраў.

Ірына Леўшына, naviny.by

САЦЫЯЛЬНАЯ ПАЛІТЫКА

ЯК ДЗЯРЖАВА ЭКАНОМІЦЬ НА ЗДАРОЎЕ І АДУКАЦЫІ БЕЛАРУСАЎ

У ПРАЦЭНТАХ ДА ВАЛАВОГА ЎНУТРАНАГА ПРАДУКТУ БЕЛАРУСЬ ТРАЦІЦЬ НА АДУКАЦЫЮ І АХОВУ ЗДАРОЎЯ МЕНШ РАЗВІТЫХ КРАІН З РЫНКАВАЙ ЭКАНОМІКАЙ. ДЫ І СЯРОД КРАІН СНД ПА ГЭТЫХ ПАКАЗЧЫКАХ ЗУСІМ НЕ НА ПЕРШЫМ МЕСЦЫ.

Дзе гатовыя марнавацца на адукаваных грамадзян

Па дадзеных даведніка Белстата «Беларусь і іншыя краіны», у 2009 годзе наша краіна выдаткавала з кансалідаванага бюджэту на адукацыю 4,9% ВУП. А ў 2005 годзе, напрыклад, доля выдаткаў у кансалідаваным бюджэце складала 6,2% ВУП, але затым пастаянна зніжалася. Белстат ў спецыяльнай зноска паказваў дадзеныя за 2010 год - выдаткі кансалідаванага бюджэту склалі ўжо 5,1% ВУП. Зрэшты, сакрэт павелічэння выдаткаў у мінулым годзе ўсім добра вядомы - неабходна было забяспечыць выбухны рост зароботнай платы настаўнікаў перад выбарамі.

Але ні паказчык 2009 года, ні нават 2010-га, які адпавядае паказчыку за 2008 год для Беларусі, не з'яўляецца самым высокім сярод краін СНД. Беларусь у апошнія гады стала абыходзіць Малдова па ўзроўні выдаткаў на адукацыю (9,6% у 2009 годзе і 8,2% у 2008), а таксама Кіргізія (5,9% у 2008 годзе і 6,5% у 2007 годзе).

Што ж тычыцца астатніх краін свету (дадзеныя па іх прыводзяцца толькі за 2007 год), то для развітых краін характэрным з'яўляецца ўзровень бюджэтных расходаў на адукацыю, які перавышае 5% ВУП. Так, па 5,5% да ВУП расходуюць на адукацыю з кансалідаванага бюджэту Злучаныя

Штаты і Вялікабрытанія. Пры гэтым значная колькасць найбуйнейшых і самых прэстыжных ВНУ ў гэтых краінах з'яўляюцца прыватнымі. Так што бюджэт калі і траціць на іх свае сродкі, то відавочна ў нязначнай колькасці. Да таго ж, вышэйшая адукацыя з'яўляецца фармальна платнай (ёсць, праўда, гранты, стыпендыі, крэдыты з растэрміноўкай на вялікі перыяд). Хутчэй за ўсё, асноўныя выдаткі ў гэтых краінах ідуць на сярэднюю адукацыю.

Францыя з фармальна бясплатнай вышэйшай адукацыяй траціць з бюджэту 5,6% ВУП. Германія менш - 4,5%. Самы высокі ўзровень бюджэтных выдаткаў на адукацыю сярод еўрапейскіх краін - у Даніі (7,8%). Ледзь менш - 7,4% - марнуе Ісландыя. Даволі высокі ўзровень бюджэтных расходаў на адукацыю ў Скандынаўскіх краінах - Нарвегія - 6,8%, Швецыя - 6,6%.

Каму патрэбен здаровы электарат

Але калі выдаткі беларускага бюджэту на адукацыю яшчэ як-то ўкладваюцца ў параметры іншых краін, то з выдаткамі на ахову здароўя справы ідуць горш. У 2009 годзе расходы на ахову здароўя ў Беларусі склалі 4,7% ВУП, зменшыўшыся з 5,9% у 2000 годзе. У 2009 годзе сярод краін СНД па гэтаму паказчыку мы былі трэцімі з канца і дзялілі гэтае месца з Арменіяй

(таксама 4,7%) Ніжэй выдаткі на ахову здароўя былі ў Туркменістане (2,3%) і Казахстане (4,5%). Больш за ўсіх марнуецца зноў-такі Малдова - 11,9% ВУП, Украіна - 7%, Расія - 5,4%.

Узровень расходаў на ахову здароўя для многіх буйных краін еўрапейскага кантынента перавышае 11% ВУП. Да іх ставяцца Германія, Францыя, Аўстрыя, Швейцарыя, Данія, Бельгія, і нават Партугалія. Больш за 10% - Нідэрланды, Швецыя, Грэцыя.

Але ў сусветным маштабе іх абыходзяць Злучаныя Штаты. Тут у 2009 годзе выдаткавана на ахову здароўя 16,2% ВУП. На «сацыяльныя выплаты» у 2009 годзе Штаты патрацілі 43,9% выдаткаў кансалідаванага бюджэту. Беларускі бюджэт - 30% сваіх выдаткаў. І па дадзеным паказчыку абыходзіць іншыя краіны СНД. Праўда, у Малдове, Украіне і Расіі высокая ўдзельная вага «датацый» у бюджэтных выдатках, у адрозненне ад Беларусі.

Аднак і Беларусь, і ЗША сваімі сацыяльнымі марнаваннямі «б'юць» некаторыя еўрапейскія краіны - Германія на сацыяльныя выплаты «транжырыць» 55,9% бюджэтных расходаў, Люксембург - 51,1%, Аўстрыя - 49%.

Ірына Арлова, naviny.by

ДЭМАКРАТЫЧНЫ РУХ

НЕ БУДЗЕ ДЫЯЛОГУ— НЕ БУДЗЕ БЕЛАРУСІ

АЛЯКСАНДР МІЛІНКЕВІЧ МЯРКУЕ, ШТО НЕ САНКЦЫІ, А ДЫЯЛОГ У СВОЙ ЧАС СТАЎ ВЫРАШАЛЬНЫМ У ПЫТАННІ ВЫХАДУ З ТУРМАЎ ПАЛІТВЯЗНЯЎ.

У Варшаве прайшла традыцыйная канферэнцыя «Беларусь і беларусы сярод суседзяў: гістарычныя стэрэатыпы і палітычныя канструкты», што ладзіцца пры Інстытуце грамадзянскай прасторы і публічнай палітыкі Універсітэта імя Лазарскага. На ёй меў выступ лідар Руху «За Свабоду» Аляксандр Мілінкевіч.

Палітык сканцэнтраваўся ў прамове на пытанні, хто выйграе Беларусь у будучыні? «Я веру, што мы выйграем. Мы вернемся туды, адкуль паходзім», — адзначыў Мілінкевіч, маючы на ўвазе Еўропу.

Па словах Мілінкевіча, нават тыя невялікія саступкі, на якія ішла ўлада падчас «лібералізацыі» адыгрывалі важную ролю на будучыні. Галоўнай памылкай Еўропы ён называе адсутнасць дарожнай карты ў адносінах ЕС і Беларусі. «Павінны былі быць канкрэтныя крокі з боку ўладаў, на якія мусіць адказваць Еўрасаюз. Лукашэнка ж нічога не рабіў, а Еўропа чакала. Я праціўнік таго, каб Лукашэнку давалі грошы. Гэтыя грошы пойдуча на рэжым. Дыялог павінен узнавіцца толькі пасля вызвалення палітвязняў. Калі хочаце, не будзе дыялогу — не будзе Беларусі», — мяркуе Мілінкевіч.

Палітык называе праект Еўразійскага саюза «мэтай жыцця Пуціна». «Берлінскі мур», што сёння існуе паміж Беларуссю і Еўропай, толькі на карысць Расіі. Я амаль упэўнены, што пасля абрання Пуціна прэзідэнтам Расія паспрабуе замяніць Лукашэнка на больш лаяльнага і прадказальнага чалавека, які будзе здаваць эканоміку і, не дай Бог, увядзе расійскі рубель».

Мілінкевіч лічыць, што ў 2008 якраз палітыка дыялогу, а не санкцый прывяла да вызвалення палітвязняў. «Дыялог вызваліў вязняў, а не амерыканскія санкцыі. Санкцыі штурхаюць нас да Расіі. Дыялог значна больш эфектыўны».

Была закранутая і тэма аб'яднання апазіцыі, якая нярэдка ставіцца на Захадзе. «Я за аб'яднанне. Але нават польскай «Салідарнасці» было лягчэй, бо ўсе ад самых левых да самых правых былі за аддаленне Польшчы ад Расіі і набліжэнне да Еўропы. У нас жа нават сярод апазіцыі ёсць сілы, што выступаюць за інтэграцыю з Расіяй і добрасуседскія дачыненні з Еўропай. Я і мае прыхільнікі за інтэграцыю з Еўропай і добрасуседства з Расіяй».

Зміцер Панкавец, “Наша Ніва”.

ПАРАЎНАЙЦЕ!

БЕЛАРУСЬ І РОССИЮ РАЗДЕЛЯЕТ ПОЛИТИЧЕСКАЯ ПРОПАСТЬ

Многотысячная акцыя пратеста против нечестных выборов прошла в Москве. Как сказал известный писатель Борис Акунин, такой Москву мы не видели с 1991 года. Десятки тысяч человек, потратив свой за-

конный выходной, в холодную декабрьскую погоду вышли на улицы российской столицы, чтобы потребовать честных выборов. Милиционеры говорят, что протестующих было 25 тысяч, журналисты оценивают

акцию в 50--60 тысяч человек, организаторы мероприятия говорят, что пришли почти сто тысяч... «Народная Воля» решила указать на пять главных отличий акций оппозиции в Москве и Минске.

1.Акция в Москве была санкционированной. Несмотря на то что и Конституция Беларуси, и Конституция России гарантируют гражданам одно и то же право на свободу собраний и митингов,

реализовать его в Беларуси практически невозможно. Поэтому что у нас введен разрешительный принцип проведения массовых акций, то есть власти должны каждое такое мероприятие разрешить. А они,

как правило, этого не делают. Например, ни одна из заявок на проведение пикетов 10 декабря, в День прав человека (!), белорусскими властями не была удовлетворена.

(Продолжение на стр. 4)

БЕЛАРУСЬ И РОССИЮ РАЗДЕЛЯЕТ ПОЛИТИЧЕСКАЯ ПРОПАСТЬ

(Окончание. Начало на стр. 3)

И это в День прав человека! Хотя Конституцию вроде бы никто не отменял и гарант Конституции не отказался исполнять свои главные обязанности по защите прав человека.

В России ситуация с акциями протеста принципиально иная. Для проведения акции протеста там надо просто уведомить власти о месте планируемого проведения акции и ее ожидаемой численности. Запретить акцию власти по закону не имеют права. Именно поэтому российская оппозиция может проводить согласованные с властями акции протеста. И в минувшую субботу она особо подчеркивала, что готова идти на выполнение всех требований власти, в том числе на перенос места проведения акции, чтобы не подставлять народ под дубинки ОМОНа.

2.Принципиально отличается личное отношение белорусского и российских руководителей к праву граждан на проведение акций протеста.

Тех, кто выходит на акции протеста, Александр Лукашенко, как правило, называет «экстремистами», «врагами народа», «пятой колонной» и приказывает пресекать их акции очень жестко. Так, он признался, что лично руководил беспрецедентно жестоким разгоном акции протеста 19 декабря прошлого года.

В ноябре уже этого года на Гожском полигоне Лука-

шенко дал прямое указание: *«Министерству внутренних дел -- пресекать деятельность экстремистских лиц. Министр внутренних дел должен забыть: прилично, неприлично, как о нас подумают. Необходимо жестко реагировать на любые действия. Главное -- обеспечить порядок в стране».*

Принципиально иная позиция у российских руководителей. После многотысячной акции на Болотной площади президент РФ Дмитрий Медведев написал в своем блоге: *«По Конституции граждане России имеют свободу слова и свободу собраний. Люди имеют право высказывать свою позицию, что они вчера и сделали. Хорошо, что все прошло в рамках закона. Я не согласен ни с лозунгами, ни с заявлениями, прозвучавшими на митингах. Тем не менее мною было дано поручение проверить все сообщения с избирательных участков, касающиеся соблюдения законодательства о выборах».*

3.Белорусская милиция и российская полиция продемонстрировали принципиальное различие понимания своей роли в обществе.

Белорусская милиция, как показывает опыт, присутствует на акциях оппозиции для устрашения, запугивания, жестокого подавления и разгона. Таким образом, милиция противопоставлена той части общества, которая не поддерживает власть.

Руководство российской полиции на самой масштабной акции оппозиции последних 20 лет, наоборот, демонстрировало, что люди в форме не противостоят народу, какой бы политической точки зрения он ни придерживался. Милиционеры, которые работали на акции, в подавляющем большинстве были без специальной экипировки, бойцов спецподразделений заставили поднять защитные щитки своих шлемов, открыть лица, показать глаза. Как свидетельствует главный редактор радиостанции «Эхо Москвы» Алексей Венедиктов, который одновременно является членом общественного совета при ГУВД Москвы, это было сделано по специальному приказу руководителя московской полиции с той целью, чтобы не накалять ситуацию, не разжигать вражду между протестующими и людьми в погонах.

Множество фото- и видеокладов свидетельствует, что у многих полицейских в петлицах были белые цветы или ленточки -- символы мирного протеста, которыми с ними делились участники акции несогласных. В интернете размещены сотни, если не тысячи, свидетельств, что полиция вела себя очень корректно, очень дружелюбно, что не дикими, полными ненависти глазами стражи порядка смотрели нашедших протестовать, а общались с ними спокойно и вежливо. Как результат -- ни одного задержанного в

ходе или после многотысячной акции. Ни одного серьезного происшествия. Всем своим поведением российская полиция подчеркивала: «Мы не цепные псы». Поведение их белорусских коллег в этой связи не поддается ни логике, ни объяснению.

4.В Беларуси и России принципиально разная ситуация со средствами массовой информации.

Об акциях протеста, планах оппозиции, претензиях к власти и т.п. в России рассказывают многие СМИ. Да, это не ведущие телеканалы. И тем не менее это радиостанции «Эхо Москвы», «Коммерсант FM» и другие, которые вещают в эфире абсолютно легально. Это телеканалы «Рен-ТВ», «Дождь», RTVi, на которых широко представлена альтернативная точка зрения. Это по-прежнему множество газет и журналов. В Беларуси ничего подобного давно нет.

К сожалению, приходится говорить и о том, что не только профессиональные, но и человеческие качества «лиц каналов» в Беларуси и России сильно отличаются. В день проведения акции протеста стало известно, что без сюжетов с Болотной площади отказался выйти в эфир ведущий НТВ Алексей Пивоваров. Уже известно, что руководители Первого канала и РТР все дни после выборов активно убеждали Кремль в необходимости давать нейтральные сюжеты об акциях протеста и в том, что в против-

ном случае можно спровоцировать в обществе еще большую волну ненависти и недовольства. Надо понимать, они все-таки смогли убедить Владимира Путина в правоте своей точки зрения: сюжеты российских телеканалов об акции оппозиции были спокойными, более-менее объективными и нейтральными.

Кто в Беларуси сможет убедить Александра Лукашенко в том, что нельзя разжигать вражду в одном народе на том лишь основании, что протестуют люди, которые придерживаются иных политических взглядов? Кто из белорусских телеведущих способен предъявить ультиматум и потребовать объективного освещения новостей в эфире, даже если новости связаны с оппозицией?

5.Мысль, не закатанная в асфальт.

На московской акции протеста присутствовали и выступали не только оппозиционные политики, но и люди, наделенные официальными полномочиями. Например, полковник ФСБ Геннадий Гудков, депутат Госдумы от партии «Справедливая Россия», призвал всех коллег в знак протеста сдать депутатские мандаты. Уполномоченный по правам человека при президенте России, демократ с большой биографией Владимир Лукин наблюдал, чтобы, с одной стороны, полиция действовала строго в рамках своих полномочий, а с другой -- чтобы организаторы ак-

ции четко выполняли требования полиции и не провоцировали беспорядки. Это говорит о том, что при всех известных издержках в России все-таки не задумано гражданское общество, не задуманы альтернативные точки зрения до той степени, до какой это сделано в Беларуси. **Российское руководство в отличие от белорусского все-таки понимает, что в обществе должно быть место для дискуссии, и создает для этого различные легальные структуры.** Президент России приближает к себе и дает возможность работать людям, которые могут высказывать точки зрения, отличные от официальных, доносить до первых лиц страны альтернативную информацию. Видимо, в руководстве России понимают, что путь государственного беспредела -- это прямой путь к революции. А акции протеста, предоставление гражданам возможности реализовывать свои законные права, в том числе требовать и добиваться честных выборов, -- это, наоборот, уход от конфликта, конфронтации и крови.

О чем, интересно, думали белорусские вожди, глядя на происходящее в Москве? Видимо, о том, какие слабаки Медведев и Путин, как они не смогли отдать команду спецназу действовать решительно и жестко, невзирая на приличия...

Светлана Калинкина, "Народная воля".

НАША САЛІДАРНАСЦЬ

ЖЫЦЦЁ ПАЛІТВЯЗНЯЎ

У ЦКАВАННІ АНДРЭЯ САННІКАВА І ЗМІЦЕРА ДАШКЕВІЧА ЎЛАДЫ ПЕРАЙШЛІ ЎСЕ МАГЧЫМЫЯ МАРАЛЬНЫЯ МЕЖЫ

Праваабарончы цэнтр “Вясна”

Заява, Мінск 13.12.2011 г.

11 снежня 2011 г. у нядзельным выпуску праграмы “В цен-тре внимания” на тэлеканала “Беларусь-1” быў прадэманстраваны правакацыйны сюжэт пра вязняў сумлення – былога кандыдата Андрэя Саннікава і лідэра моладзевай арганізацыі “Малады Фронт” Зміцера Дашкевіча.

Праваабарончы цэнтр “Вясна” лічыць, што дэманстрацыя падобнага кшталту відэаматэрыялаў на дзяржаўным тэлеканале ў чарговы раз падкрэсліла палітычную матывацыю іх пераследу.

Прадэманстраваны сюжэт з’яўляецца аднім са звенняў ланцуга правакацыяў, арганізаваных спецслужбамі Беларусі ў дачыненні да А. Саннікава і З. Дашкевіча, галоўнай задачай якіх з’яўляецца аказанне маральнага ціску, дыскрэдытацыя, стварэнне рэальных пагроз для

іх жыцця і здароўя падчас знаходжання ў месцах пазбаўлення волі.

Дадзены сюжэт сведчыць, што ў арганізаванай кампаніі па цкаванні А.Саннікава, З. Дашкевіча, членаў іх сем’яў улады Беларусі гатовы перайсці ўсе магчымыя маральныя межы. Дэманстрацыя падобнага відэаматэрыялу сведчыць аб поўнай прафесійнай і чалавечай дэградацыі кіраўніцтва Белтэлерадыёкампаніі, непасрэднага кіраўніка тэлеканала “Беларусь-1” і асобаў, якія рыхтавалі сюжэт да эфіру.

Беларускія ўлады, МУС, адміністрацыя папраўчых устаноў, у якіх знаходзяцца А. Саннікаў і З. Дашкевіч, нясуць непасрэдную і поўную адказнасць за далейшы лёс, жыццё і здароўе асуджаных вязняў. Праваабарончы цэнтр “Вясна” ў чарговы раз заклікае улады Беларусі:

- спыніць усялякія правакацыйныя дзеянні ў дачыненні да

А. Саннікава і З. Дашкевіча;

- неакладна дапусціць да асуджаных адвакатаў і блізкіх сваякоў;

- неадкладна і безумоўна вызваліць усіх вязняў сумлення і палітычных зняволеных, якія дагэтуль знаходзяцца ў турмах Беларусі.

<http://spring96.org/be/news/48220>

Ад рэдакцыі: Напярэдадні Калядаў і Новага году абвешчана акцыя салідарнасці з палітвязнямі Беларусі. Ініцыятары заклікаюць неабыхавых грамадзян накіроўваць паштоўкі да палітвязняў з віншаваннямі. Давайце падтрымае грамадзян, якія змагаюцца за нашу і вашу свабоду! Накіруем паштоўкі па наступных адрасах. Рэдакцыя гатова прадаставіць слова неабыхавым грамадзянам аб удзеле ў акцыі.

Чытач! Напішы віншаванне палітвязням

Алесь Бяляцкі -- 222160, Мен-

ская вобл., г. Жодзіна, вул. Са-вецкая, 22А, турма № 8

АСУДЖАНЫЯ ЗА ПАДЗЕІ 19 СЫНЕЖНЯ

Адбываюць пакаранне:

Андрэй Саннікаў -- 211300, Віцебская вобл., Віцебскі р-н, п.Віцьба, папраўчая калонія №3

Зміцер Бандарэнка -- 213105 г.Магілёў, Слаўгарадская шаша, п /а Вейна

папраўчая калонія № 15

Эдуард Лобаў -- 225295 Брэсцкая вобл., г. Івацэвічы, «Воўчыя норы», а / с 20

папраўчая калонія № 22

Мікола Статкевіч -- 213004 Магілёўская вобл., г. Шклоў, выпраўленчая калонія № 17

Зміцер Дашкевіч -- 211791, Віцебская вобл., г.Глыбокае, вул. Савецкая, 205

папраўчая калонія № 13

Павал Севярынец -- 225143, Брэсцкая вобл., Пружанскі р-н, в. Куплін, ПУАТ-7

АСУДЖАНЫЯ ПА «СПРАВЕ АНАРХІСТАЎ»

Мікалай Дзядок -- 213105 г. Магілёў, Слаўгарадская шаша, п/а Вейна

папраўчая калонія № 15

Аляксандр Францкевіч-- 225295 Брэсцкая вобл., г. Івацэвічы, «Воўчыя норы», а / я 20

папраўчая калонія № 22

Ігар Аліневіч -- 211440 Віцебская вобл., г. Наваполацк, вул. Тэхнічная, 8

папраўчая калонія № 10

АСУДЖАНЫЯ ЗА НАПАД НА БАБРУЙСКАЕ КДБ:

Яўген Васьковіч -- 212011 г. Магілёў, вул.Крупскай, 99а турма № 4

Арцём Пракапенка -- 213004, Магілёўская вобл., г.Шклоў, ПК-17, атрад №15

Павал Сырамолатаў -- 213030, г. Магілёў, Слаўгарадзкая шаша, 3 км, ПК №19

ТАКСАМА

Мікалай Аўтуховіч -- 225293, Брэсцкая вобласць, г. Івацэвічы-3, ПК-5, атрад 13.

Заснавальнік і рэдактар: Станкевіч Георгій Мікалаевіч

Адрас рэдакцыі: Бешанковіцкі раён, в. Старыя Ранчыцы, e-mail: stan62@list.ru, тэл. 37455, маб. +375292184739

Падпісана да друку 16.12.2011 у 18.50. Наклад: 290 асобнікаў.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў. Друкуецца з дапамогай аднадумцаў. Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.